
A folyóirat elektronikus mellékletében megjelent tanulmányok – 2008

Dr. Hadnagy Imre József nyá. alezredes

Mennyire biztos, vagy mennyire bizonytalan a biztonság napjainkban

A szerző az alábbiakban közölt cikkében, amely a Magyar Hadtudományi Társaság 2007. évi pályázatára beküldött nagyobb terjedelmű tanulmány rövidített és szerkesztett változata, vizsgálja a biztonság jelentéstartalmának módosulását, értelmezi mai felfogását és komplex jellegét. Áttekinti a biztonságot fenyegető és befolyásoló veszélyforrásokat, azok közül kiemelten foglalkozik korunk legfőbb kihívásaival, a terrorizmussal és azokkal a különféle katasztrófákkal, amelyek leginkább mérgezik, mételyezik korunk biztonságát.

In the following article, that is an abbreviated and edited version of a wider study applied for a competition of the Hungarian Society for Military Science 2007, the Author analyses the modification of the meaning of security, defines its modern approach and complexity. With systematic demand he reviews the risks that affect and threat security, he pays the largest attention to the main challenges of present days; to terrorism and the different catastrophes that mostly damage and demolish our security.

Dr. Haig Zsolt alezredes, egyetemi docens, ZMNE

Dr. Várhegyi István nyá. ezredes, PhD

A cybertér és a cyberhadviselés értelmezése

A szerzők a cikkben bemutatják a hadviselés egy új színterét a cyberteret, és a cyberhadviselést. Az új fogalmak megismerése kedvező helyzetet teremt ahhoz, hogy felismerjük és megértsük a hadtudomány fejlődésének egyik új irányát. A cybertér és az abban folyó műveletek meghatározó hatással lesznek a társadalomra és a hadügyre egyaránt.

In this article the authors present the cyberspace as a new scene of warfare, and the cyberwarfare. The cognition of these new concepts creates a favorable situation, to recognize and understand one of the new trend of development of military science. The cyberspace and cyberwarfare will be a determining effect onto the society and military operations.

Dr. Hautzinger Zoltán a Pécsi Tudományegyetem adjunktusa

A katonai büntetőjog fogalma és forrásai

A katonai büntetőjog évezredekre visszanyúló története során bár folyamatosan korszerűsödött, általános célja, az adott fegyveres szerv fegyelmének erősítése és fenntartása, valamint belső felépítése, az anyagi-, eljárási és végrehajtási jogi szabályokra való tagozódása nem változott. Ez alapján határozható meg a katonai büntetőjog fogalma, amely a fentieknek megfelelően a katonai szervezeten belüli fegyelem és harcászultság fenntartása érdekében a katonai életviszonyokat támadó cselekményekre, ezek elkövetői felelősségének megállapítására és a katonai büntetések végrehajtására vonatkozó normákat foglalja össze. Emellett beszélni kell a katonai büntetőjog forrásairól is, amelyek nemzetközi és nemzeti, illetve jogilag szabályozott és a jogszabályok szintjét el nem érő szabályozáson alapulnak.

In spite of the fact that military criminal law has been constantly modernized during the thousands of years of its history, its general aim, namely the reinforcement and maintenance of military discipline and its inner structure based on the division of material, procedural and

executive law has not been changed. Military criminal law can be determined as an entirety of norms concerning the actions attacking military affairs, the impeachment of their perpetrators and the implementation of punishments in order to maintain military discipline and standby. Therewith we have to count on the sources of military criminal law that are based on international and national, legal and non-legal measures.

Dr. Kádár Pál ezredes HM Tervezési és Koordinációs Főosztály főosztályvezető-helyettes
**A Magyar Honvédség 2007. évi átalakítása
és a Honvédelmi Minisztérium új szervezete**

Az elmúlt két év jelentős változásokat hozott a Magyar Honvédség szervezetében. A szerző cikkében a teljesség igénye nélkül rövid áttekintést kíván adni a Magyar Honvédség és a felső szintű vezetéséért és irányításáért felelős szerv új szervezeti felépítéséről, a szervezeti módosítás mértéjeiről és röviden ismerteti a HM egyes szervezeti elemeinek funkcióját főbb feladatait.

The past 2 years have resulted meaningful changes in the structure of Hungarian Defence Forces (HDF). The author of this article would like to provide a short resume about the structure of HDF and about the structure of the organization which is responsible for high level command and control of HDF. The author is concerned to make known the reasons of the changes and the roles of several parts of the organization.

Lénárt Ferenc, a közgazdasági tudományok kandidátusa
Magán titkosszolgálatok hazai megjelenése és működése

A volt kommunista berendezkedésű országok kormányzati rendjében csakis állami titkosszolgálatok működtek. Zárt világuk, speciális jellegük ellenére azonban – a társadalmi-gazdasági rendszerváltozást követően, a nyugat-európai demokratikus csatlakozásukkal szinte egyidőben – a keleti zónában is megjelentek a magán-titkosszolgálatok. A szerző tanulmányában felvázolja a magán-titkosszolgálatok feladatait, tevékenységük célját, területeit és a privát szférában történő működésük feltételeit és lehetőségeit.

In the governmental system of the former communist countries there were only state secret services functioning. After the change of social and economical system, almost at the same time with joining the Western-European democracies, despite of their closed world and specific characteristics, private secret agencies also appeared in the Eastern zone. The Author describes in his study the missions, aim and areas of activity of private secret agencies and the conditions and possibilities of their functioning.

Gulyás Attila a ZMNE doktorandusza
Halálbüntetés Magyarországon

A cikk rövid összefoglalója a magyarországi Büntető Törvénykönyvek fejlődésének a halálbüntetés tekintetében. Áttekinti a halálbüntetést, mint leg súlyosabb büntetési tétel megítélésének a változásait a jogfejlődés különböző lépcsőiben. Felsorakoztatja a büntetés mellett és ellen szóló tudományos-jogi érveket.

This paper is a short summary of Hungarian penalty law's development in aspect of the death penalty. Adjudication of death penalty as the most austere punishment in the advancement of legal era. The article is lining up some valuable settlements pros and cons of capital punishment and legal arguments.

Tüttő Szabolcs a ZMNE doktorandusza

A terrorizmus és a média szimbiózisa

A szerző írásában rövid sajtótörténeti bemutatást követően felvázolja a tömegtájékoztatás társadalmi szerepét és jelentőségét, majd részletezi a terrorizmus és a tömegtájékoztatás közötti viszonyrendszert. Konkrét esetet elemezve bemutatja a terrorcselekmények és az azokról szóló híradások közötti összefüggéseket. Ennek során rávilágít a tájékoztató orgánumok és az állam szerepére, feladatára és felelősségére. Összegzésében a médiumok függetlenségének fontosságát hangsúlyozva állást foglal a tömegtájékoztatás és a terrorizmus relációjában felvetett kérdésekben, valamint rendszerezi a terroristák, a politikai tényezők és a tömegtájékoztatás szereplői között meglévő kapcsolódási felületeket.

In his essay the author provides a short overview on the evolution of mass communication introducing its social aspects, especially in relation with broadcasting events of terrorism. Analyzing real events he introduces interconnections between terror acts and news coverage of them. As part of this he underlines the media's role, duties and responsibility while informing the audience on violence inflicted by terrorists. In the summary the originator stresses the importance of the media while reporting on terrorism and takes stance on questions raised in the second part of his work. Drawing conclusions he sets apart points of context between terrorists, political actors and factors of mass communication.

Háda Béla – Kemény János az ELTE hallgatói

Az iraki és a srí lanka-i harci csoportok kommunikációs tevékenységének összehasonlítása

A kommunikációnak fontos helye és szerepe van a felkelők arzenáljában, ugyanis az Internet felhasználásával összekapcsolódhatnak egymással, a szövetséges csoportokkal az adott országban, régió belül, de akár az egész világban. A szerzők – a felkelés jellemzőinek leírása és egy rövid helyzetkép vázolója után – összehasonlító módszerrel bemutatják a méretében, jelentőségében, a világpolitikára gyakorolt hatásában egymástól nagyságrendekkel eltérő két állam felkelő csoportjainak működését (alkalmazott eljárásokat és eszközöket) és kommunikációját.

The goal of this article is to highlight just this – the importance of the communication side of the conflict to the insurgents, by comparing two current conflicts, Sri Lanka and Iraq. The Tamil insurgency in Sri Lanka has a long history, but internationally it sometimes tends to be forgotten. The opposite conflict is in Iraq. The common thing in these two conflicts is that both have contributed to the theory and practice of insurgencies, in the communications field. The Tamil Tigers were the first to perfect their communications skills. The Iraqi insurgents took the Internet, and used it for recruiting, training, communication, fundraising and propaganda just to name a few vital functions. The article intends to show how these skills worked for the insurgent side as a kind of force multiplier, which is almost impossible to beat.

Sticz László ezredes – *Csák Zoltán* alezredes,

a HM FLÜ, Program Irányító-követő Osztály, osztályvezetője és helyettese

A katonai döntéshozatali folyamat tendenciái napjainkban

A NATO olyan extrém kihívásokkal szembesült és szembesül a jövőben, amelyeknek csak akkor tud megfelelni, ha az eddig alkalmazott tervezési és döntéshozatali filozófiát megváltoztatja. Olyan katonai döntéshozatali folyamat kialakítása a cél, amely egyszerűen, gyorsan és hatékonyan működik, rugalmas, bármikor megváltoztatható, és alkalmazkodik a váratlan eseményekhez. Cikkünkben megkíséreljük bemutatni a Magyar Honvédségben és a NATO-ban

alkalmazott tervezési, döntéshozatali folyamatokat, valamint felhasználva az amerikai tengereszgyalogság eltérő szemléletű döntéshozatali mechanizmusát, egyfajta összehasonlítást végzünk annak érdekében, hogy a döntéshozatali folyamat lehetséges fejlődési irányait szemléltsük.

To meet the broadening number of challenges NATO has been facing, the planning and decision making process philosophy, used throughout the Alliance, need to be changed. The desired end state is to develop a decision making process, that is simple, agile and efficient, adaptable, transformable and capable of accommodating the unforeseen circumstances. This article attempts to demonstrate how the planning and decision making process serve in NATO and Hungarian Defense Forces, as well as, analyzing the United States Marine Corps's different approach to the decision making process, make a comparison in order to illustrate the potential evolution of the decision making process.

Dr. Turcsányi Károly nyá. mk. ezredes, egyetemi tanár

Hegedűs Ernő őrnagy, doktorandusz

Nehézharckocsi-fejlesztések a német és a szovjet haderőben (1939–1945)

Nehézharckocsinak a II. világháborúban a 40 tonna feletti harckocsikat nevezték. Az alkalmazott harckocsiknak mindössze egy kisebb része tartozott ebbe, az alapvetően áttörő-harckocsi feladatait ellátó kategóriába. A szerzők a téma keretében vizsgálták – a mozgékonyság, a tűzerő és a védettség képességhármás arányos és magas szintű megvalósítása mellett – a fejlesztési irányzatok létjogosultságát és viszonyát az adott haderőre jellemző hadikultúrához, és áttekintették a nehézharckocsi-fejlesztést meghatározó két legjelentősebb nemzet – a német és a szovjet – törekvéseit és eredményeit.

During the Second World War, 40 ton plus heavy battle tanks frequently played an important role in combat tactics as long as a necessary fire-power could be ensured and an appropriate mobility could be maintained besides the high levels of shielding capability. Other than examining the balancing of the three capabilities, we also looked at the justification of further directions in development and their relationship to the military traditions of the particular armies as well as the effect of Germany's doubled manufacturing programs on military productivity and meeting demand.

Szatmári László alezredes

A NATO – Oroszország Tanács

A hidegháború után alakult NATO – Orosz Tanács olyan tárgyalási fórum, amely a szövetség tagjai és Oroszország a közös érdekeire, közös fenyegetésekre együttes választ keres. Jelen dolgozat áttekinti a NATO–orosz kapcsolatok fejlődését 1991-től, a NATO – Oroszország Tanács megalakulásához vezető utat, a Tanács rendeltetését, működését, fő feladatait, a napirenden lévő főbb témákat, és következtetéseket von le a fórum jövőjével kapcsolatban.

The NATO–Russia Council (NRC) was established after the end of the Cold War as a negotiation forum. In the framework of the NRC the North-Atlantic Alliance and Russia are seeking together for answers to the common threats on the basis of their common interests. This study gives an overview of the developments of the NATO–Russia relations since 1991, describes the way leading to the establishment of the NRC, characterizes the main goals, tasks and current issues on the agenda of the NRC, and tries to offer some conclusions regarding the future of this forum.